

Kraszna

2002. JÚNIUS VI. ÉVFOLYAM 6. SZÁM

KULTURÁLIS KIADVÁNY

SÜTŐ ANDRÁS 75 ÉVES

Erdélyi magyar irodalmunk egyik legszebb és legigazabb szavú írója – Sütő András – a mezőségi Pusztakamaráson született. Művei vigaszul szolgálnak kisebbségi létünkben, az anyanyelv „élet-megtartó” szerepét hangsúlyozva, hirdelve viszontagságaink közepette. Jogainkért, anyanyelvünkért, kultúránkért, jövőnkért emelte fel szavát, amikor csak tehetette. Az Anyám könnyű álmot ígér, a Rigó és apostol, az Istenek és falovacsok, az Egy lócsiszar virágvasárnapja, a Csillag a máglyán, az Engedjétek hozzám jönni a szavakat, A szuzai menyegző, Advent a Hargitán, Az álomkommandó című alkotásai megtalálták az utat a lelkekhez még abban az időben is, amikor a diktatúra betiltotta könyvei megjelenését.

Szülőföldjéhez való kötődése, népével való azonosulása, anyanyelvének igazgyöngyként való őrzése, védelme mindig meghatározó tényezői maradtak írói és emberi magatartásának. Közösségi elkötelezettségű írónk ő, akárcsak Illyés Gyula, Tamási Áron. Miközben feltárja a szenvedéseket, megaláztatásokat, igazságtalanságokat, kultúránk, jövőnk zálogának az anyanyelvet, az összetartást, az emberséget tekinti; szörványvidékről származván maga tapasztalhatta, hogy milyen sokszoros veszélyt hordoz a nyelvromlás, a szétszóródás. Arany Jánost vallotta mesterének: „Téli estéken Arany Toldija tartott ébren azzal a döbbenettel: nem ismerjük nyelvünket – kezdett sajogni bennem a felismerés.

Újra meg újra visszatértem a Toldihoz. Nyelvünk erdőzúgását hallottam benne. Miután végigborzongtam a réti farkasokat, és Bence hűségében apámra ismertem, azzal kötött le tizedszer is, hogy... beszélni tanított.” (Anyám könnyű álmot ígér)

Műveiben a megmaradás lehetőségeit, a közösségi-nemzeti

kötődés módozatait vizsgálja a szülőföld és a nagyvilág viszonyának összefüggéseiben. Írásai erősen vallomásos jellegűek, ebből fakad nagyfokú líraiságuk, bármiről szólnak, bármilyen műfajban. Egyre nyilvánvalóbbá teszik a Szó csodatevő erejét, rettenetfeloldó szerepét.

A drámaíró Sütő András eddigi életműve egyenrangú prózai írásaival. Nagy drámáiban (Egy lócsiszar virágvasárnapja, Csillag a máglyán, Káin és Ábel, A szuzai menyegző, Advent a Hargitán, Az álomkommandó) az emberi kiszolgáltatottság, a hatalom és erkölcs, a szabad gondolat, a megüppelt méltóságérzet időszerű kérdéseit állította előtérbe megrázó művészi erővel. Sütő megteremtette a sajátos, erdélyi talajban gyökerező „felemelt fő dramaturgiáját”. S alkotásainak sajátosat és egyetemeset ötvöző értékét bizonyítják a külföldi színpadokon elért hatalmas sikerek is.

Egy róla szóló, 1984-es monográfiában olvashatjuk a ma is nyomatékosan érvényes méltatást: „Sütő András – Illyés Gyulához és Nagy Lászlóhoz hasonlóan – mindig, minden körülmények között az életérdekű etikus elvek képviselője, felkutatója, olykor ő is már-már a lehetetlen képviselőjében. Az emberi érzés és tapasztalat, valamint a történelem tanulságai és a kultúra, filozófia igazságai szerint véd emberi jogokat: anyanyelvi szabadságot, a közösség sajátosságának méltóságát, az árnyalatok jogát – az egyetemes, az általános, az eszmény épsége végett. Mély közösségi elkötelezettségéből következik, hogy személyes élményvilága közösségi irányú, közösségi értelmű. Nemcsak gondolataival, de műveinek nyelvi formájával is a közösségi megmaradás, összetartozás, egyáltalán: az emberibb élet képviselője.”

Szőcs Erzsébet

H i t ü n k

Somogyvári Gyula

Ó jöjjetek, ó jöjjetek,
hozzátok el a könnyetek
ti sírók és szomorkodók!

Itt megtalálja lelketek,
mert itt lebeg felettetek,
az isteni Vigasztalót.

Ó jöjjetek, ó jöjjetek...

Kitárva fénylő szárnyait
Szentlélek Isten várja itt
a gondújtotta lelkeket.
S letörli arcunk könnyeit
és felkarol és felvidít:
hát jöjjetek, csak jöjjetek!

Szentlélek Isten légy velünk!
Nézd: oltárodhoz térdelünk
Te Fölséges, Te Hű, Te Jó!
Szemünk esengve Rád tekint,
borítsd hát fénybe lelkeink:
Te Éltesd s Vigasztaló!

Kistarcsa, 1951-1953 között

Szemtől szemben az orvossal

Életmód és étrendi tanácsok magas vérnyomásban szenvedőknek

Előző cikkemben felsoroltam a magas vérnyomás kialakulásában és súlyosbodásában szerepet játszó tényezőket.

Örökletes hajlam: ha a szülők közül akárcsak az egyik magas vérnyomásban szenved, megnő az esélye annak, hogy gyermekeik is magas vérnyomásban szenvedjenek.

Magas vérzsírszint: ha a koleszterin szintje magas, az orvos zsírszegény, koleszterinmentes diétát ír elő. A kerülendő élelmiszerek: állati zsírok, magas zsírtartalmú felvágottak, hizlalt baromfi, tejszín, tej, vaj, zsíros sajtok, tojássárgája, sósmogyoró. Az ajánlott élelmiszerek: hal, zsírszegény tejtermékek, gyümölcsök, zöldségek, sovány húсок, növényi olajok, tojásfehérje.

Stressz: meg kell tanulnia szabályozni érzelmi reakcióit. Próbáljon megszabadulni túlzott érzelmi reakcióitól, de ugyanezek elfojtásától is. Szánjon minden nap néhány percet arra, hogy lazítson és levezze a feszültséget. A pihenés nem luxus, része az emberi életnek, mint a munka.

Dohányzás: fontos, hogy tudja: sohasem késő leszokni! A dohányzás abbahagyása után szinte azonnal felére csökken a szívinfarktus kockázata. A dohányzás abbahagyása a magas vérnyomás bármely szakaszában hasznos, előrehaladott állapotban azonban elengedhetetlen feltétele a további rosszabbodás megelőzésének. Ha úgy dönt, hogy mostantól abbahagyja a dohányzást, vegye komolyan elhatározását!

Sóbevitel: magas vérnyomás esetén nagyon fontos, hogy csökkentse napi konyhasó fogyasztását. Jó tanácsok: ne tartsa a sótartót az étkező asztalon, próbáljon meg minél kevesebb sóval, vagy teljesen sómentesen főzni, kerülje a magas sótartalmú ételeket: sült krumpli, sósmogyoró, sós sütemények, füstölt húсок és kolbász, egyes sajtfélék stb.

Az étrend: fontos a változatos étrend. Ha sok kalóriát, alkoholt és sót fogyaszt, az elhízás mellett a magas vérnyomás, a szívbetegség és a cukorbetegség kialakulásának veszélyével is szembe kell néznie. A magas vérnyomás a statisztikák szerint kétszer olyan gyakori kövér embereknél, mint normális testsúlyúaknál. Fontos, hogy egészségesen étkezzen, és megtartsa a korának és testmagasságának megfelelő testsúlyt. Fogyókúrába kezdés előtt kérjen tanácsot kezelőorvosától. Nem szabad túlságosan szigorú vagy „nullkalóriás” diétába kezdenie. Lényeges, hogy a kalória csökkentése folyamatos legyen, és ez testmozgással társuljon. A lassú, fokozatos súlyvesztés biztonságosabb és egészségesebb, mint a túl gyors fogyás.

Iktassa ki az alkoholfogyasztást! Káros hatását nemcsak a szívérrendszerre fejtí ki, hanem gyomor, bélrendszer, máj, idegrendszer stb. szintjén is károsodást okoz, nem beszélve családi, munkahelyi, társadalmi és a mindennapi élet minden területéről.

Következésképpen a magas vérnyomás kezeléséhez nem elegendő az orvos vagy a gyógyszer, elengedhetetlen fontosságú az ön együttműködése!

Dr. Topai Zsuzsa

Figyelem!

1. Július 1-től ingyenes orvosi ellátást csak egészségügyi biztosítással rendelkező személyek igényelhetnek. Igazolásként számít:

- munkahelyi igazolás (feltüntetve, hogy a munkáltató fizeti az egészségügyi biztosítást)

- nyugdíjszelvény

- munkanélküli igazolvány

- közjegyző által hitelesített eltartási nyilatkozat

- szociális segély igazolás

- biztosító által fizetésekor kiállított elismervény (chitanpā)

- 0-16 év között mindenki biztosítottak számít.

- 16-18 éves kor között iskolai igazolvány, ha tanuló

- 18-26 éves kor között iskolai igazolvány, ha tanuló

2. Munkavállalásnál (angajare) az egészségügyi vizsgálatot Zilahon a SALVOSAN végzi 2002. február 1-től.

Dr. Topai Zsuzsanna

Az Árpád-házi királyok

V. István

IV. Béla elsőszülött fia. Apja 1245-ben megkoronáztatta és Szlavónia hercegévé tette. 1254-ben feleségül vette a már keresztény hitre tért Kun Erzsébetet. 1257-1258 között az Erdély hercege címet viselte, majd 1258-1260 között Stájerország hercege volt. II. Ottokár, cseh királynak azonban sikerült Stájerországból kiszorítania.

István ezután trónralépéséig újra az Erdély hercege címet kapta, de apjával szemben olyan tartomány ura akart lenni, ahol teljes hatalmat mondhat magáénak. Fegyveres összeütközésre is elszánta magát, előtte azonban megegyezett IV. Bélával, és megkapta az ország keleti felét, ahol mint ifjabb király és a kunok ura teljhatalommal uralkodott 1264-1265-ben. Az ellentét mégis fegyveres harccá fajult, és István a király seregei felett Isaszegnél döntő győzelmet aratott (1265).

Több alkalommal vezetett győztes hadjáratot Bulgáriában, és 1270-től címei között állandósult a Bulgária királya cím.

Apja halála után 1270-ben az egész ország uralkodója lett. Koronázását követően ismét kiéleződtek ellentétei II. Ottokárral. A háborút 1271-ben a status quo alapján megkötött béke zárta le. Bár trónralépése után az országos méltóságokat régi híveivel töltötte be, apja tanácsosai sem lettek kegyvesztettek.

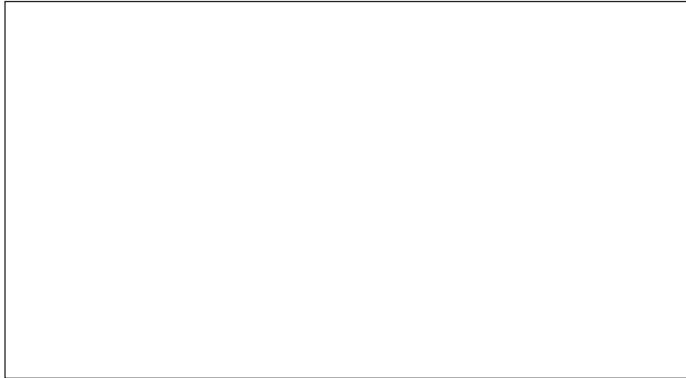
A királyi hatalmat erőteljes főúri csoportosulások igyekeztek jelentősen csorbítani. 1272-ben egy bárói csoport foglyul ejtette a tízéves László herceget, hogy felhasználja személyét apja, István király ellen. A király azonnal a fia kiszabadítására indult, azonban váratlanul megbetegedett. Hívei a Csepel-szigetre vitték, ahol 1272-ben rövidesen meghalt. A nyúl-szigeti (margitszigeti) domonkosoknál temették el.

Vékás Melinda

Gyermekeink

**Szigyártó Roland Miklós és
Melánia Erzsébet**

Mondák, #legendák, #krónikák

„Krasznahorka büszke vára”

(Gömöri népmonda)

Valaha nagyon régen, a tatárjárás után a szép gömöri tájon, a Somhegyen élt egy Bebek András nevű juhász.

Gondtalan volt az élete: legeltette birkanyáját, vidám nótákat furulyázott, ha jó volt a kedve, s szomorút, ha valami baja akadt. Jó időben hanyatt feküdt a fűben, nézte az eget, a futó felhőket, s azon álmodozott, hogy gazdag ember lesz, több akol birkának, aranynak, ezüstnek gazdája.

Egyszer aztán, amint éppen a fűben hevert a domboldalon, egy kis egeret vett észre, amelyik hirtelen el is tűnt. Eszébe ötlött, vajon milyen mély egy egéryluk, s mert telt az idejéből, megkereste a lyukat, s magafaragta cifra pásztorbotját belemélyesztette. A bot hirtelen megakadt valamiben. A kíváncsiság rávitte, hogy kimélyítse, szélesítse az egér útját, s nem akart hinni a szemének, mikor nagy csomó aranypénz került elő a földből. Valaki a tatárok elől menekülve áshatta el kincsét.

Most aztán vége volt a nyugodt, békés boldogságnak, állandóan attól félt, hogy elveszti kincsét.

Hogy rá ne akadjon senki emberfia, nagy juhsajtot készített, belerejtette aranyai egy részét, a többi eredeti helyén hagyta.

Magyarország trónján akkor IV. Béla ült, aki különösen kedvelte a Somhegyet, meg a krasznahorkai tájat, az erdőket, ami jó vadászterület volt. Akkor is éppen ott időzött a király vadászaton – jó alkalom a juhásznak, hogy megcsinálja szerencsését. Addig-addig mesterkedett, míg a király elé nem került azzal, hogy ő ajándékot hozott.

– Gondoltam a király is csak ember, megéhezhet, hoztam egy kis jóféle sajtot, ha szereti kegyelmed – s átnyújtotta az aranyat rejtő sajtkarikát.

A király letört belőle egy darabkát, akkor látta meg, mit rejt a sajt.

– Mit kérsz érte cserébe? – kérdezte.

– Én csak azt, kegyelmes királyom, hogy két juhaklot építhessek a két szomszédos hegy tetejére.

Megkapta hát az engedélyt Bebek András, s nekifogott az építkezésnek. A Somhegyen kezdte, de ott úgy járt, mint a híres Déva várának építői: amit nappal építettek, leomlott estére.

Ezek után felhagyott a somhegyi építkezéssel, a várat a szomszédos Krasznahorkára építette. Itt aztán felépült a vár a többi – Torna, Szádvár, Csetnek, Pelsőc, Berzété, Sólomkő – várral együtt.

Gömör idős, falusi emberei úgy is mesélik a történetet, hogy a somogyi várat a tündérek egyszerűen átvitték Krasznahorkára.

Meg is maradt a vár örökre. Áll ma is büszkén uralva a környéket.

Takács Felícia

Krasznahorka a valóságban

A szlovákiai Rozsnyótól* mintegy 6 km-re a Szlovák Érchegység egyik völgyéből festői környezetben, messzire láthatóan emelkedik Krasznahorka vára.

Levéltári anyagokban Krasznahorka nevével először a XIV. században találkozunk. A gótikus vár (lakótorony) a XIII. században, 1243-1318 között épülhetett.

A vár első építetője az írásos dokumentumok szerint a szepesi származású Máriássy család volt, ők a környék tulajdonosától, bizonyos Bebek úrtól vették meg a várhegyet 1318 körül. Tőlük erőszakkal és pénzzel 1352-ben visszaszerezték a Bebekék, akiknek elég rossz hírük volt: hatalmaskodó, erőszakoskodó, hamispénzverő familia. Kétszáz évig uralták, 1585 után került az erdélyi származású Andrassy Péter várkapitány kezére. Az Andrassyak birtokában maradt, s lakták is, míg 1906-ban gróf Andrassy Dénes múzeumot létesített a várban. Ma is múzeum.

A kuruc időszakban nagy szerepet kapott Krasznahorka a kurucok oldalán. 1711** után szerencsére csak kastélynak, nem várnak minősítették, így nem robbantották fel a császáriak, mint oly sok várat szerzte az országban. 1817-ben villámcsapás érte, kigyulladt a tetőszerkezet, a tűz komoly károkat okozott, de a várat megújították. 1945-ben a szlovák állam tulajdona lett.

Krasznahorka Jókai Mórnak is köszönheti hírnevét. A Lőcsei fehér asszony című regényének a vár is helyszíne. Történelem (kuruc kor) és írói fantázia teszi izgalmassá a regényt.

Még egy különlegessége a várnak (gazdag múzeumgyűjteményén kívül) Andrassy István lőcsei várkapitány feleségének, Serédy Zsófiának teljesen épen megmaradt, mumifikálódott holtteste manapság is megtekinthető a vár kápolnájában. 1711-ben halt meg, tüvegkoporsóban fekszik, s olyan, mint egy alvó viaszbaba.

* Rozsnyó nevű helység és vár Erdélyben is van.

** 1711-ben kötötték meg a Szatmári békét a győztes osztrák császári hatalom és a vesztes kuruc szabadságharcosok között. Ennek következtében váltak bujdosóvá a kurucok fejedelmükkel, II. Rákóczi Ferencsel együtt.

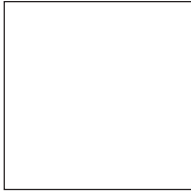
Létezik egy ma is közkedvelt, sokak által ismert dal, amit a kuruc költészet termékének gondolunk, pedig nem az. A XIX. század vége felé gróf Andrassy Tivadarné szerezte. A dal népszerűsége oly nagy volt, hogy tiltani lehetett ugyan, de elhallgattatni, kiirtani az emlékezetből nem. Íme:

*Krasznahorka büszke vára,
ráborult az éj homálya.
Tornyok ormán az őszi szél
régmúlt dicsőségről beszél:
Rákóczinak dicső kora
nem jön vissza többé soha.
Katonái rég pihennek
bujdosó fejedelmek.
A toronyból késő este
tárogató nem sír messze...
Olyan kihalt, olyan árva
Krasznahorka büszke vára.*

Takács Tibor nyomán: Takács Felícia

Szobanövényeink

Nebáncsvirág (Impatiens)

A nebáncsvirág könnyen és sokat virágzó szobanövény, de nevelhetjük virágoskertben, sőt erkélyládákban is. A nebáncsvirág hibridnek számos változata létezik: levelek lehetnek zöldek, vörösek, bronzbarnák vagy tarkák, az ékszerű virágok pompázhatnak rózsaszín és bíborszín árnyalatokban. Magjuk is könnyen beszerezhető.

Olyan helyen neveljük a növényt, ahol télen fenntartható a kb. 15 C° hőmérséklet, nyáron kb. 21-25 C°-on érzi jól magát. Védjük az egész napi közvetlen napsütéstől az egyes fajtákat; a levelek színe a túl erős fényben elhalványodik, teljes árnyékban pedig kifakul. A szórt, bőséges mennyiségű napfény, vagy az enyhe árnyékolás az ajánlott.

A magot a talaj felszínére vessük, 3-4 hét is eltelhet, amíg a csiranövény megjelenik.

Lényeges, hogy a szobanövény felszínét két alapos öntözés között hagyjuk kissé kiszáradni. A nebáncsvirág mohó növény, a nyár folyamán – különösen a beállt példányok – rengeteg vizet igényelnek.

Ha szép virágokat és megfelelő növekedést szeretnénk elérni, a nebáncsvirágot a növekedési időszakban kéthetente trágyázzuk. Tavasszal ültessük át jó vízelvezető talajba.

Késő tavasszal vagy nyáron vessük el a magokat, vagy vágjunk dugványokat. A dugványok vízzel teli befőttesüvegben könnyen gyökeresednek.

A levéltetvek firtókban lephetik el a friss hajtások végeit, ami gátolja a növekedést. Védekezzünk megfelelő rovarölő szerrel.

A virágzás elmaradását általában fényhiány eredményezi.

Major Erzsébet

Ne bánts a fát!

Folytatnám Benedek Elek csodás versét, a soronként ismétlődő, környezet- és természetvédelemre intő soraival. Ez mindenképpen megszívlelendő! Nekem is, másnak is, mindünknek. De folytathatnám a rajz kiegészítésével is, mert e két ház (az 562 és az 563-as) előtt történt a lábbal típró eset: három fiatalember (inkább meggondolatlan gyermek) az említett két ház előtt minden frissen ültetett, fiatal nyírfa-csemetét igyekezett meghajlítani, s az engedetlen fácskába – ráadásáért! – lábbal rúgott belé.

Szegény Fácska! – mert beszélni nem tudott, bizonyára könnyezett...

Ifjú barátom, barátaim! Ha beléd (belétek) is típró szándékkal, lábbal rúgott volna bárki, mit csináltak volna? Bizonyára ti is sírtatok volna. Rátok szólásomat nyomozás követte, de – szerencsére! – eliszkol-

tatok. Ha most e sorokat olvassátok, vajon eszetekbe jut Benedek Elek örök intése: Ne bánts a fát! Hisz „ő is érez”. Szerencsére a nyurga, hajlékony csemete hajlékonyságával kivédte brutalitásotokat.

Különben elgondolkoztató lehet a szülők számára is az eset, akik elfelejtették (elfelejtjük), hogy a fák, növények is élnek, tehát érzékenyek, és kisebb-nagyobb csemetéjük figyelmeztetését, nevelését is „elfelejtjük”. És azt is, hogy a fák, növények életünk részét jelentik, s ez érvényes azokra is, akik az elmúlt napokban tördelték az akác- és hárságakat, a **virágszedés** helyett. Itt is, ezekre is érvényes az intés: Ne bánts a fát! Érvényes mindazokra is, akik nem mentek el **nyomtalanul** az iskola elé ültetett apró facsometék mellett. Vagy a malom felé vezető út szélére ültetett csemeték mellett!

Vér István

Házipatika gyógynövényekből

A vértisztításról

Az áprilisi számban a vértisztításról általában írtam, most szeretnék ismertetni pár vértisztító gyógynövényt is, a legjelentősebbekből.

Bab (paszuly). A babbüvely hatóanyagai: C-vitamin, foszfor, káliumsók stb. Értékes vízhajtó, vércukorszökkentő és vértisztító hatású gyógynövény. A babbéj tea nemcsak cukorbeteg és „vízkór” (ödémával járó dekompenzált szívbeteg), hanem – teakeverékben – reumatizmus és köszvény gyógyszere is, de vérnyomáscsökkentő, vese- és hólyagbántalmak elleni teakeverék alkotórésze.

Csipkeróza: enyhe összehúzó, vizelethajtó és görcsoldó hatása van. Tartalmaz nagymennyiségű C-vitamint, ami erősíti a véretek falát, a kötőszöveteket szilárdítja, fokozza a szervezet védekezőképességét, ellenállását fertőzésekkel, betegségekkel szemben. Fokozott C-vitamin bevétel szükséges testi-lelki megterhelés esetén. De szükséges tavaszi fáradtság, fertőzésveszély (járvány) idején is.

Csipkebogyó tea készítése: egy evőkanálnyi csipkebogyó húst dobjunk forrásban lévő vízbe, majd hagyjuk állni 20-30 percig. Reggel és este 1-1 csészenyit fogyasszunk 4 héten keresztül.

Fekete ribizli: a leveleának izzasztó és vízhajtó hatása van, fokozza a nátriumürítést, a kálium a szervezetben marad. Szabályozza a veseműködést, csökkenti a vérnyomást. Fokozza a szervezet ellenálló képességét. Egy tetézt evőkanálnyi forrázunk le 2 dl vízzel, 5 percig hagyjuk állni, délután 5 óráig 3-4 csészenyit igyunk meg. Gyümölcsének levét sajtoljuk (préseljük) ki, vashiányos vérszegénység esetén ajánlott.

Málna: enyhe vizelethajtó és összehúzó, görcsoldó hatása van. A málna ajánlható cukor-, vese- és epebajosok, reumatikusok diétájába. A székletürítést is elősegíti, és még a súlyos gyomorbetegségek is jól tűrik. A málnalevél a tisztításnak nagyon értékes alkotórésze.

Válogatta:

Kovács Márta Ildikó

Mese a vándorszegfűkről

Hol volt, hol nem volt, az Óperenciás tengeren túl, a Hitelszövetkezet előtt, volt egyszer tíz tő szegfű. A tavaszi napsütés hatására virágba borultak. Szépek voltak, gyönyörűek, meg is tetszettek hát a Gonosz Tündérnek, aki kivárva a megfelelő alkalmat, ellopta őket, és a háza előtti virágágyásba ültette.

A szegfű gazdája rájött, hogy ki vitte el a virágokat, és elmentek hozzá, hogy kérjék vissza jogos tulajdonukat.

– Én ültettem ki a szegfűket a tegnap reggel, a sajátjaim! – hangzott a Gonosz Tündér szájából.

A tulajdonosok elmentek, s mire újra visszatértek, a szegfűknek nyoma veszett, már nem voltak a virágágyásban.

– Láttok itt valahol szegfűt? Ha én loptam el, hát akkor hol vannak? – változott meg a Gonosz Tündér álláspontja.

– Hát ez már sok! Ki kell hívni a rend őreit! – gondolták a szegfűk tulajdonosai. Így is tettek, csak az ifjabb legény ottmaradt a háznál, hogy figyelje a Gonosz Tündért, nehogy eltüntesse a bizonyítékot, a virágokat. Szegény legény, még nem tudod, mi vár rád!

A Gonosz Tündérnek előre megfontolt terve volt. Provokálta a legényt, belerúgott, s az megfogta a karját. Így amikor a legény ott állt közvetlenül előtte, a Gonosz Tündér elővette a háta mögé rejtett gáz sprayt és a legénnyel szembe fújta, aki a „derült égből villámcsapásként” szemébe, szájába kapott méregtől hirtelen megtántorodott, elvesztette egyensúlyát, hirtelen feldagadt az arca, szeme pedig üveges lett. Szerencse, hogy voltak ott jó szomszédok, akik felmosták a szegényt.

Hogy teljes legyen a kép. El kell mondanom, hogy a Gonosz Tündér áruhája fehér köpeny, és álfoglalkozása a betegek gyógyítása. (!!!) De ez csak a látszat, mert ő valójában, mint a neve is mutatja, Gonosz Tündér.

Szegény szegfűk meséjének még nincs vége, mert képzeljétek, hogy másnap reggelre visszakerültek eredeti helyükre, a Hitelszövetkezet elé. Na, nem a lelkiismeret indította, hanem a rend őreinek fenyegetése készítette erre a Gonosz Tündért.

Hát itt véget ért a szegfűk vándorlása. Csak néhány szót szeretnék szólni hozzátok, kik e sorokat olvassátok. Vigyázzatok jól a dolgaitokra, mert könnyen útra kelhetnek. S ha, kedves gazdák, netalán megtaláljátok elvándorolt tulajdonaitokat, jól vigyázzatok, mert a Gonosz Tündérek akcióra készek!

Vékás Melinda

VIII. A CARMEN BARBOLOVICIU

1. Baci Crina-Georgeta
2. Balog Ioan-Ovidiu
3. Budai Claudiu-Ionuþ
4. Cordi° Ramona-Maria
5. Ghile Ioana
6. Mure°an Ancuþa-Florica
7. Oprea Cristian-Pavel
8. Rad Cristian
9. Szabó Anikó Maria
10. Tuns Ioan

**„... tanulni kell magyarul és világot,
tanulni kell mindazt, ami kitárul,
ami világít, ami jel:
tanulni kell, szeretni kell.“**

Nemes Nagy Ágnes

XII. EMILIA CADAR

- Baidoc Florentina
Bekõ László Zsolt
Bekõ Sándor Zsolt
Boda Sámuel
Cristea Mihaela-Viorica
Danilici Hajnal
Dimény Tímea Ibolya
Gherman Cristina Ramona
Gudea Angela-Cristina
Hegedûs Sára Helén
Katona Klára
Mocan Maria-Claudia
°andor Marianna-Emilia
Tegzes Márta
Vincze Klára

III. P. CHIRA VIORICA

- Baidoc Daniel-Crãciun
Balla Csaba István
Balog Florian
Brându°an Florin-Ioan
But Adrian
Chi° Ioan-Cristian
Chiuþ Leontin-Cosmin
Csóka Sándor
Dénes István
Drago° Cristian-°tefan
Drago° Ioan-Cristian
Gaido° Mircea
Ghile Adrian-Ioan
Karácsoni Mihály Ferenc
Kiss István
Pop Florin-Adrian
Pop Ioan-Marian
Pop Nicolae-Alin
Szász Pál
°andor Florin-Nicolae
°andor Ioan-Nicolae
°andor Marius-Adrian

VIII. B. OLÁH MIKLÓS

1. Bogyá Adina
2. Bogyá Klára
3. Bohoni S. Sándor
4. Csengettyûs Erzsébet
5. Dénes András
6. Gecse Zoltán
7. Kovács Hajnalka Mária
8. Kovács Márton
9. Lakatos Izabella Júlia
10. Lucza Lukács
11. Major Lajos Efraim
12. Mitruly Sándor
13. Nagy Levente István
14. Palágyi Melinda
15. Palkó László
16. Papdán Gyözõ Csaba
17. Pop Roland Tibor
18. Seres Erzsébet Melánia
19. Sólyom Tibor
20. Stanciu Rudolf
21. Szabó Attila
22. Szabó Erika
23. Szécsi Mónika
24. Szigeti Ildikó
25. Torma Tamás
26. Varga Mária Mónika
27. Vincze Klára

**„Ah, vége, vége! Vagy ki tudja?
Diák maradj ember, amíg él.
Leckéjét a sárga tanuló,
Nehezebbet folyóvást a réginél.“**

Reviczky Gyula

VIII. C. BOGYA TIBOR

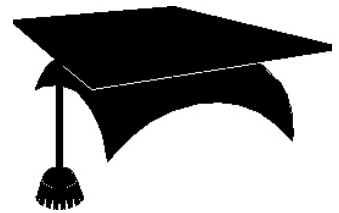
1. Boda Sándor
2. Bogyá Csaba
3. Boros Pál
4. Buciu Csilla
5. Bréda Eszter
6. Cseke Erzsébet
7. Dimény Ibolya
8. Filep Cristina Andrea
9. Hajas István
10. Kabai Sándor
11. Kocsis Tibor
12. Nagy Emese
13. Nagy Zoltán
14. Nemes B. Tamás
15. Német Júlia
16. Nyeste Gergõ
17. Pap Attila
18. Pap Miklós
19. Pap Tamás Pál
20. Pap Tímea Erzsébet
21. Seres Éva Melinda
22. Serestyén Anita Klára
23. Szabó Miklós
24. Szõllõsi László
25. Vincze Éva

Jutalmazottak

A szûkös anyagi és pénzügyi helyzet miatt az éltanulók díjazása mérsékelt volt, õket viszont kárpótolta a díszoklevéllel járó könyvjutalom, és a tantárgyversenyeken elért eredményekért járó különdíj.

A **Kraszna újság** szerkesztõségének jóvoltából Bogyá Adina és Bogyá Klára (VIII. B) a magyar nyelv és irodalom megyei versenyén elért eredményeiért, Pap Tamás Pál (VIII. C) pedig a matematika birodalmában elért eredményeiért vehette át a szerkesztõség különdíját. Utóbbi tanuló a fizikában nyújtott teljesítményéért oktatója, Seres Rozália által adott díszoklevéllel is büszkélkedhet. Bogyá Adina az évfolyamelsõ (V-VIII. osztály) tanulóknak járó díszoklevél és könyvjutalom boldog tulajdonosaként várhatta a kísérettségét.

A X. osztályosok közül Mitruly Katalinnak adott a megyei tanfelügyelõség III. díjas díszoklevelet, az iskola, valamint a Kraszna újság részérõl könyvjutalmat kapott.

Képességvizsga 2002

A krasznai körzetből összesen 202 tanuló iratkozott be a képességvizsgára, közülük 57-en a krasznai iskolából: a VIII. A - 10, VIII. B - 24, VIII. C - 19 és 4-en a tavalyi végzősök közül. A 202 jelentkezőből hárman időközben megmondolták magukat, a 199 vizsgázó közül előbb 144, majd a fellebbezést követően még két tanuló zárta sikerrel a vizsgát. A krasznaiak közül: VIII. A-ból 8-an, a B-ből 17-en, a C-ből pedig 18-an, a tavalyiak közül pedig ketten vizsgáztak sikeresen.

A krasznai vizsgaközpont vizsgázói közül a peccelyi iskola tanulója, But Ana Silvia érte el a legnagyobb átlagot, 9,33-at. Őt követte a krasznai iskola két tanulója: Bogyá Klára 9,00-es és Bogyá Adina 8,95-ös átlaggal. A VIII. C legeredményesebb tanulója Buciu Csilla lett 8,46-os átlaggal.

A sikeres vizsgálónak további sikereket és kellemes vakációt, a sikertelneket próbálkozóknak jó tanulást és sikeres őszi vizsgázást kívánok!

Oláh Miklós

Készülj Istened elé!

Kissé meglepett a felkérés, hogy írjak rövid beszámolót az új imaház építéséről, az anyagi támogatásról, és szükség lenne néhány felvételle az új épületről. Örömmel teszek eleget ennek a kérésnek, és röviden beszámolok egynehány dologról.

A testvérgyülekezetek alakulása az 1930-1940-es években történt. A régebbi időkben Krasznán a taglétszám meghaladta a negyvenet, ezenkívül gyerekek és barátok is csatlakoztak hozzánk. Ma a taglétszám a felére csökkent (sajnos). Kevés ember ismeri fel bűneit és akar szabadulni azoktól. Azzal érvel: nem öltem, nem loptam, nem paráználkodtam és valamilyen egyháznak tagja vagyok. Pedig mindez nem segít senkin, a bűn nem innen kezdődik, már abba születünk.

1999 augusztusában tettük le az új imaház alapját, mert a régi nagyon gyenge állapotban volt. amikor elhatároztuk az új épület elkészítését, elsősorban önmagunkra számíthattunk. De láttuk, hogy önerőből ez kivitelezhetetlen. A több mint 200

millió összeg nem ilyen maroknyi nép tehetségéhez, ügyességéhez vagy pénzéhez mérődik. Aztán megértettük, hogy nehézségeinkkel, gondjainkkal, tehetetlenségünkkel nem emberi ígéretekre, és nem is a milliomosokra, hanem a Mindenható Istenre, ami Atyánkra támaszkodhatunk, hittel. És mivel Ő a mi Atyánk, mi pedig gyermekei vagyunk „jogunk” van az ige alapján hálaadással feltárni kívánságainkat az Úr elé. És így indult el a munka. Aki csak arra járt, csodálkozott, milyen jól halad az építkezés. Hallottam többször ilyen megjegyzést munka közben az úton jövő-menőktől: honnan anyai pénz? Erre én csak azt mondhatom: nem tudom, kik voltak, akik segítettek Angliából, Németországból vagy éppen országunkból, az Úr kiknek indította a szívét az adakozásra; de a munka nem állott meg, mert annak szavára cselekedtünk, akié az arany, az ezüst, a látható és láthatatlan világ.

Végre elérkezett a megnyitó napja, 2002. május 26. Nagyon vártuk ezt a napot, s gyönyörű nappal ajándékozott meg Urunk. És sokan eljöttek erre a napra velünk együtt örülni, közelről és távolról. Angol testvéreink, akik anyagi és imasegítséggel támogattak John Threlfal személyében képviselték magukat és adományait. Német testvéreink Josef Veltan személyében képviseltették magukat és adományait. Jean Paul feleségével Svájcból jött, többfelől jelentek meg testvéreink, barátaink, községünkbeli és országunkból: Kolozsvár, Nagyvárad, Nagyalu, Kémer, Kide, Lecsmér, Máramarosziget stb., akik közül többen szolgálták délelőtt és délután. Külön köszönettel tartozunk Borzasi Pál lelkipásztornak és feleségének, aki eleget tett meghívásunknak és délelőtt közöttünk szolgált, majd kérésünkre elvállalta a délutáni fordítást is. az Úr jutalmazza meg őt érte.

Itt szeretnék megköszönni mindazoknak segítségét, akik valamilyen formában támogatták ezt a munkát. Kívánnánk, hogy ez az új épület, amely a bűnösök számára készült, sok megfáradt léleknek szolgáljon öröme, nyugalma és békességére. A szószerk feletti ige pedig „Készülj Istened elé!” gondolkodtasson meg mindenkit, mert eljön a nap, amikor mindnyájunknak oda kell állnunk Isten ítélőszéke elé, akár akarjuk, akár nem. Szeretettel várunk bárkit alkalmainkra: vasárnap délelőtt 9,30-kor, délután 18 órakor, csütörtök este 20 órakor.

A Testvérgyülekezet nevében szívélyes üdvözléssel:

Nagy Ferenc

Köszöntő

Minden kedves olvasónknak, aki júniusban ünnepli születés- vagy névnapját, kívánunk erőt, egészséget!

Sok boldog és a családdal együtt töltött születésnapot kívánunk LAKATOS ILDIKÓNAK szülei és hugicája, Júlia Izabella.

Egyik szemünk sír...

2002 májusában utolsó útjára kísértük:

Cseke Imrét, meghalt máj. 1-én, élt 88 évet, hsz. 73
Gáspár Antalt, meghalt máj. 1-én, élt 71 évet, Ráton 141
Szabó Miklóst, meghalt máj. 6-án, élt 41 évet, Nagyvárad
Pitman Istvánt, meghalt máj. 6-án, élt 52 évet, hsz. 44
Vízaknai Ágnes, meghalt máj. 11-én, élt 74 évet, hsz. 1353
Diószegi Ferencet, meghalt máj. 18-án, élt 76 évet, Ráton 165
Bogya Zsuzsánnát (Szabó), meghalt máj. 20-án, élt 81 évet, hsz. 433
Maruța Reghinát, meghalt máj. 30-án, élt 65 évet, hsz. 1262

Pihenésük legyen csendes.

Ezúton nyilváníjuk őszinte részvétünket a gyászoló családoknak.

...a másik nevet

2002 májusában születtek:

Boros Ferenc és Florica fia, Ferenc Krisztián, máj. 10-én
Vízaknai László Zoltán és Andrea Ágnes lánya, Júlia, máj. 13-án
Pap Sándor és Ibolya fia, Sándor Lóránd, máj. 14-én
Bonzidai Gyula és Nadia Rozalia lánya, Karola Betina, máj. 17-én
Dénes István és Márta lánya, Tábita, máj. 21-én
Nyeste István és Gabriella fia, Szilveszter István, máj. 22-én
Boldog, hosszú életet kívánunk az újszülötteknek, szüleiknek pedig erőt, egészséget a nevelésükhöz!

2002 májusában esküdtek egymásnak örök hűséget:

Cristea Ioan-Ovidiu és Chirilă Camelia-Corina, máj. 18-án
Csorba János és Csengetyűs Angela, máj. 31-én
Hosszú, boldog házasságot kívánunk!

Őszinte részvétellel osztozunk *Madarasi Katalin* kolléganőnk bánatában öccse hirtelen elhunytja miatt. Kívánunk Isten akaratában való megnyugvást.

A krasznai tantestület nyugdíjasai

Születőben az utánpótlás

Jelentős esemény volt a VII. D osztályos diákok számára ez év május 26. Ekkor került bemutatásra Marton Lili: Sikátor (Külvárosi menyegző) című háromfelvonásos vígjátéka.

A bemutatót hatalmas munka előzte meg, amiben legnagyobb örömünkre a szereplők derekasan helyt álltak. Annak ellenére, hogy nagy hírverés, reklám előzte meg a műsort, viszonylag kevesen voltak kíváncsiak a diákok munkájára, tehetségére, de az a kisszámú nézőközönség tapsával kárpótolta a „művészpálántákat”, akikből nem hiányzott a lelkesedés, a lendület, és akik minden pozitív megnyilvánulásnak szintén tudtak örülni. Legnagyobb dicsőretnek az számított, amikor a szülők és ismerősök elragadtatással gratuláltak és további sikeres munkára buzdítottak.

Itt ragadom meg az alkalmat, hogy megköszönjem diákjainknak a kitaratást, a pozitív hozzáállást, a lelkesedést, a szülőknél a megértést és azt, hogy hagymarakási szezonban nélkülözték gyermekeik segítségét. Külön köszönöm meg Dimény István tanár úrnak a zenei szolgáltatást, amellyel hangulatosabbá tette a délutánt, és nem utolsó sorban Madaras Katalin tanítónőnek, valamint Tyira Orsolya tanárnőnek, hogy vállalták a sűgást.

Szükségesnek érzem megemlíteni, hogy milyen rendes, emberséges megnyilvánulás volt a polgármester úr és helyettese részéről, hogy anyagilag támogattak bennünket. Mivel rengeteg díszletre volt szükségünk, az említett urak megadták nekünk a lehetőséget, hogy megvásároljuk a szükséges anyagot, melynek költségeit a polgármesteri hivatal magára vállalta, sőt még díszletet is készítették nekünk.

Reméljük, hagyományá válunk a diákbeutatók, és lassan a lakosság is megtanulja értékelni ifjaink erőfeszítését, munkáját.

Bordás Edit

Úton-útfélen

Úton-útfélen a hőgutával járó kánikula nyomai láthatók: a tikkasztó melegtől bágyadt emberek, kókadt növényzet és megolvadt aszfalt. A felhevült és megolvadt aszfalt vendégmarasztaló tapadással kapaszkodik a járművek gumibroncsaiba. A járművek sercegeve futnak, az aszfaltbetyárok pedig az árnyék és a patak vizének hűsítő hatását igyekeznek kihasználni.

Az útjavító vállalat alkalmazottainak viszont ezt a legmegfelelőbb időszakot kell igazán kihasználniuk, és „élvezzék” a nyár hevét. Nem kis örömmel tapasztaltuk, hogy a régen várt aszfaltozó legénység megjelent a Kraszna-Hosszúaszó közötti útszakaszon, hogy a beígért javításokat elvégezzék. Reméljük a 6 milliárd lejnyi összegből sikerül járhatóvá tenni a járhatatlanná vált utat.

Az aszfaltozóknak jó munkát, az utazóknak jó utat kívánok.

Oláh Miklós

Név - más

Bogya Mihály (Lú Mihály)

Egy nap a TSZ-ben kaszálásra került a sor. Három Mihály nevezetű férfi vágta a rendet, s nevük hallatán mindhárman felkapták a fejüket. Megkülönböztetésük érdekében aztán Pap Károly Sanyi (Pap Sándor - finác) nevet adott nekik. Így született meg Csicskás Mihály, Vas Mihály és Lú Mihály, az utóbbi fogatos volt és mindig lóval járt.

A fia már nem örökölte a nevet, de a felesége igen (Lú Mihályné). „Paripa úrnak” is szokták becézni az emberek. A megkülönböztető név tehát Pap Sándortól (finác) származik.

Vincze Erzsébet Lenke

Apró-cseprő

- Eladó nyaralónak is megfelelő pince és szőlő a krasznai Nagyhegyen. Érdeklődni lehet a 0264/199989-es telefonszámon (Kolozsvár).

- Eladó Krasznán traktor, eke és tárcsa, valamint egy ARO terepjáró. Érdeklődni lehet a 636384-es telefonon.

- Eladó kombájnn Krasznán. Érdeklődni lehet a 0260/636154-es telefonon, illetve Gecse Sándornál 551. sz. 5-ös tömbház.

Ha vezetni akar, éljen a lehetőséggel!

A krasznai székhelyű S.C. AUTO-NEVI Kft. gépjármű-vezetői tanfolyamot szervez: A, B, B+E, C, C+E, Tr., D₁ és D kategóriájú jogosítványok megszerzéséhez.

Érdeklődni lehet a 0260/636176-os helyi és a 0744/545475-ös mobil telefonon.

A S.C. APRILIA S.A.

női készruhákat gyártó cég krasznai üzemegysége alkalmaz szakképzett és szakképzetlen munkánsőket szabás-varrás, eldolgozás munkakörbe. Az érdeklődők csütörtökön és pénteken jelentkezhetnek 8-16 óra között a cég helyi képviselői irodáján: Kraszna, 4 sz. tömbház (a BANKCOOP helyén), telefon 0260/636019.

Kérek#még

„Még a nyulat meg se lötte, a fazekat tűzre tette.”
(Közmondás)

Nyúlhúsból készült ételek II.

Nyúl gombamártásban

A nyúl combjait 2-3 napra bepácoljuk. Mikor a pácléből kivesszük, letörölgetjük, 10 dekányi sós szalonnával megtűzdeljük, beborsozzuk. Tepsibe téve leöntjük 1 kanálnyi forró zsírral és a sütőben egy-egy kis páclével öntözgetve pirosra sütjük. Ha elkészült, a combokat tálra tesszük és melegen tartjuk. A zsírjában megpárolunk 1 fej apróra vágott hagymát és 25 deka gombát, megszórjuk piros paprikával, 2 kanál lisztet szórunk rá, és felengedjük annyi vízzel, hogy sűrű mártás legyen. Felforraljuk, hozzáadunk 2 dl tejfölt és a húrra öntjük. A mártásba tehetünk ízlés szerint citromlevet.

Apró galuskával tálaljuk.

Páclé:

1 liter forró vízhez egy nagy fej hagymát, 2-2 szál sárgarépat és petrezselymet, 1-1 tojáshagymát és karalábét, 2-3 babérlevelet, 10 szem borsot, 1 deci jó fehérborot és/vagy 1 kanál ecetet, ízlés szerint sót teszünk. Félóraig főzzük, aztán forrón a húrra öntjük, és az edényt lefedve, hideg helyen pár napig érleljük a páclében lévő vadhúst.

Nemcsak vadak húsát, marhabélszint és felsált, marha- vagy sertésnyelvet, birkacombot, házinyulat, libamellet, tyúkot is tehetjük pácba, különleges zamatot kap és porhanyósabb is lesz. Annyi páclevet kell készíteni, amennyi a húst legakább egy ujjnyival ellepi. Van, aki a páclébe hámozott citromhéjat és egy szál tárkonyt is tesz.

Nyúl vadasan

Akár vad-, akár házinyulat készítünk vadasan, 2-3 napig tartsuk páclében. A vadast a nyúl gerincéből és/vagy a combjából készítsük, a hártákat leszedjük.

A bepácolt húst a léből kiszedve sós vagy füstölt szalonnával sűrűn megtűzdeljük, hogy húsa ne legyen száraz, s tepsiben, forró zsírral leöntve, páclével öntözgetve puhára sütjük.

A mártást a pácléből készítjük. Kis edényben világosra pirítunk egy kanál cukrot, feleresztjük páclével, felolvasztjuk. A többi levét és a zöldségeket szitán áttörjük, hozzáadjuk a karamellát, lisztes-tejfölös habarással besűrítjük, citromlével vagy ecettel savanyítjuk. Vadhúshoz a mártásba mustárt és csipkebogyó-ízletet vagy ribizlikocsonyát is tesznek a teljesen kész mártásba.

A húst a mártásba téve összeemelegítjük, bőven tejfelezzük és makarónival vagy széles metélt laskával tálaljuk.

Megjegyzés: a fiatal, idei vadnyúl hátsó lábán lévő köröm fekete és hegyes, az öregebbén kopott és szürke.

Az öreg bakok húsán van egy sajátos, kellemetlen szaga. Ezt eltüntethetjük, ha ecetes, hagymás páclével vagy köményes vízzel leforrázzuk, és aztán készítjük el.

Jó étvágyat kíván:

Takács Felícia

Tájékoztató az építkezési törvény szabályairól

Az 1991-ben kibocsátott 50-es számú építkezési törvény értelmében kötelező építkezési engedélyt kérni:

- új épületek, átépítés, újjáépítés, módosítás, bővítés, javítás, az épület rendeltetésének módosítása esetén;
- melléképületek, kerítések építése és javítása esetén;
- külterületen elhelyezkedő ideiglenes vagy végleges épületek építése esetén.

Az építkezési engedély megszerzése céljából az épület tervrajzának megrendelése előtt szükséges a polgármesteri hivataltól olyan bizonyítványt (Certificat de urbanizare) kérelmezni, amelyben meghatároznak bizonyos feltételeket, mint például:

- az épület magasságának szabályozása (pl. alagsor + földszint + beépített padlástér (manzárd); vagy alagsor + földszint + emelet)
- az épület helyzete egy meghatározott ponthoz viszonyítva
- feleljen meg az általános rendezési tervnek, illeszkedjen be a faluképbe, stb.

Ezt a bizonyítványt ismertetni kell az építészmérnökkel, hogy a tervrajz elkészítésekor betarthassa a követelményeket.

Az építkezési engedély megszerzésére a következő iratokat szükséges benyújtani:

- bizonyítvány (Certificat de urbanism)
- tervrajz (törvényesen működő tervező iroda által készített)
- telekkönyvi kivonat, tulajdonjogot igazoló irat.

Az építkezési engedély kérvényezésével egyidejűleg a kérelmező saját felelősségére nyilatkozatot tesz, hogy a szoban forgó ingatlan (terület, épület) nem tárgya törvényszéki pernek.

Az építkezési engedély elnyerése után az építetőnek kötelessége bejelenteni a polgármesteri hivatalnál a munkálatok elkezdésének pontos dátumát.

Az érvényben lévő törvények értelmében a polgármesteri hivattal közölni kell az építkezés befejezésének idejét (az átvétel miatt), illetve ha lejárt az arra kitűzött idő és a munkálatok nem fejeződtek be (időhosszabbítás miatt). Erről **jegyzőkönyv** készül, melynek hiányában az építményt nem lehet betáblálni (intābulare) a közjegyzői hivatalnál (Notariat). Hosszabbításért 14 nappal az építkezési idő lejártá előtt kell folyamodni.

Az 50/1991-es törvény az építkezési szabályok be nem tartását szigorúan bünteti:

- kihágások esetén 10-100 millió lej pénzbírsággal büntethető az elkövető
- bűntény esetén 3 hónaptól 3 évig terjedő börtönbüntetéssel.

Lebontás, részleges vagy teljes megszüntetés, közművesítés (villany-, víz-, gázbevezetés), átrendezés esetén szintén szükséges hivatalos engedély beszerzése, ugyancsak a polgármesteri hivattól. A lebontási engedélyek megszerzése ugyanolyan feltételek között történik, mint az építkezési engedélyé.

Az építkezési engedély kibocsátása bizonyos befizetéseket feltételez:

1. **Taxă certificat de urbanizare** (a polgármesteri hivatal bocsátja ki, az összeget a helyi tanács határozza meg).
2. **Taxă autorizapie de construire** (kibocsátó a polgármesteri hivatal, az összeget a helyi tanács határozza meg).
3. **Taxă reprezentând cheltuielile pt. Controlul Statului în amenajarea teritoriului, urbanism** i pt. Autorizarea executării lucrărilor de construcții (a 453/2001-es törvény értelmében; a befizetés az Inspectoratul în Construcții Sălaj-nál történik, az összeg 0,1%-a az elvégzendő munkálatok értékének).
4. **Taxă pt. controlul calității lucrărilor de construcții** (a lakás és 3 szintes lakások építésén kívül minden más építkezésnél befizetendő a

fenti intézménynél, az összeg a munkálatok értékének 0,7%-a, a befizetés a 10/1995-ös és az O.U. 62/1998-as törvények alapján történik).

A befizetések késése esetén napi 0,15%-kal emelkedik a befizetendő összeg.

A polgármesteri hivatalnak feladata az építkezési fegyelem betartásának megerősítése, tehát mindazoknak, akik építkezési munkálatokat akarnak végezni azt tanácsoljuk, hogy tartsák be a törvényes előírásokat.

További felvilágosításért forduljanak a hivatal építkezési részlegéhez.

Pap Sándor építészmérnök

Gázos ügyek

A minap tartott gyűlést a gázbizottság vezető tanácsa. Pop Imre, a gázbizottság elnöke informálta a tanács jelenlévő tagjainak a következőket:

A megyei tanács a nagynyomású vezeték lefektetésére (Nyírsid - Haraklány - Sarmaság - Somlyó - Varsolc - Kraszna) beruházásába elkülönített 5 milliárd lejt. Természetes, hogy ez az összeg nem elég a felmerülő kiadásokra, ezért minden falu lakosa, ahol a fővezeték megy vagy érint – beleértve a falvakba szükséges vezetékek lefektetését, és minden háznál a leágazást, a fogyasztást mérő műszer (gázóra) elhelyezését (beleértve a műszerdoboz felszerelését is) – be kell szálljon egy bizonyos összeggel, ami kitesz kb. 10 millió lejt, amit a fogyasztó 6 év alatt kell kifizessen. A befektetőnek ezek az összegek fedeznék a kiadásokat. Ezért a kiadások nem lesznek beépítve a gázfogyasztásba.

Miután a helységekben a vezetékek le lesznek fektetve, a lakásokban bent a bevezetést külön-külön minden tulajdonos (fogyasztó) kell fizesse, természetesen részletfizetés mellett.

Ha ebbe a tranzakcióba beleegyeznek minden helység, akkor a munkálatokat még az idén elkezdik, és talán még a helységekben is hozzáfognak, ott, ahol a pénzösszegek már nagyjából össze vannak szedve. Ezen helységekhez tartozik Kraszna is, ahol már eddig a hozzájárulásokból össze van szedve 1.396.623.000 lej, amihez hozzáadódnak a bankkamatok 3.040.745.000 lej értékben. Tehát már eddig a gázbevezetéshez összeszedett pénzösszeg kitesz 4.437.368.000 lejt, amiből számlán van a B.C.R.-nél 4.094.567.000 lej és 400.000.000 lej értékben cső.

Tehát, tisztelt olvasók, akiket érdekel a gázbevezetés ügye, most már remény van arra, hogy annyi ígéretések után talán már az idén elkezdődjön a fővezeték lefektetése, amit az utcákba való bevezetés követ, Kraszna lévén olyan helyzetben, hogy rendelkezik elég nagy pénzösszeggel, amivel már van mit kezdeni, csak a reményt nem kell elveszteni.

Nagy Károly nyugdíjas

Felhívás!

Június 20-tól kezdődően a Kraszna folyó medrében lévő kavics és porond kitermelése a Helyi Tanács hatáskörébe és felügyelete alá tartozik. A polgármester 2002. június 19-én iktatott előterjesztése és a Helyi Tanács 2002. június 25-én jóváhagyott határozata értelmében, valamint az érvényben lévő törvényekkel összhangban a kavics és porond kitermeléséhez a következő illetékek (Taxă) fizetendők: porond, kavics 50.000 lej/m³; 1 szekér porond, kavics 50.000 lej.

A polgármesteri hivatal rakodógépével történő rakodás díjai:

- kétkerekű utánfutó (semiremorcã) - 75.000 lej
- nagy utánfutó (remorcã cu două punți) - 150.000 lej
- teherkocsi (7-10 t) - 200.000 lej
- billenőkocsi (16 t) - 250.000 lej

Az illeték befizetése nélkül való szállítást törvénysértésnek számít, melynek bírsága 1 millió lejtől kezdődik.

Lazăr Veturia

Kiadja a PRO CRASNA Alapítvány, Crasna nr. 442.

Főszerkesztő: **Oláh Miklós.** A lapszámot összeállították: Oláh Miklós és Takács Felícia. Számítógépes szerkesztés, tördelés: Kállai Katica
Szerkesztőség: KRASZNA loc. CRASNA nr. 552 jud. SĂLAJ cod. 4742. E-mail: kraszna_ujzag@yahoo.com

Internet: www.kraszna.sphosting.com Honlap szerkesztő: Vékás Albert

Nyomatás: S.C. Color Print S.R.L. 4700 ZALÁU str. 22 Decembrie nr. 66. tel/fax: 060-661752.

A névvel vagy névjeggyel ellátott írásokért szerzőik felelnek, azok nem mindíg tükrözik a szerkesztőség véleményét is.